

ULLENSAKER
KOMMUNE

ÅRSPLAN 2024-2026

Skogmo Park barnehage

Innhold

Innledning	2
Barnehagens planverk	3
Kommunale barnehager i Ullensaker	4
Kløfta barnehage	5
Systematisk kvalitets- og kompetanseutvikling	6
Omsorg	8
Danning	9
Barns medvirkning	10
Inkluderende fellesskap	11
Lek og læring	12
Språk og sosiale ferdigheter	14
Livsmestring og helse	16
Bærekraftig utvikling	17
Overganger	18
Progresjon	20
Samarbeid mellom hjem og barnehage	21
Samarbeid med andre instanser	22
Trafikksikkerhet	23
Dokumentasjon og vurdering	25

Innledning

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet der samfunnsmandatet er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling.

Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste (Barnehageloven).

Årsplanen er

- Et arbeidsdokument for personalet for å styre virksomheten i en bevisst og uttalt retning.
- Et utgangspunkt for foreldrenes mulighet til å påvirke innholdet i barnehagen.
- Et grunnlag for kommunens tilsyn med barnehagen.
- En informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eier, politikere, kommune, barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte.

Årsplanen skal inneholde informasjon om hvordan barnehagen vil arbeide med omsorg, dannelse, lek og læring for å fremme barnas allsidige utvikling i samarbeid og forståelse med barns hjem (jf. rammeplanen, s. 54). Planen er et arbeidsdokument og skal gi informasjon om hvordan barnehagelovens bestemmelser om innhold skal følges opp, dokumenteres og vurderes.

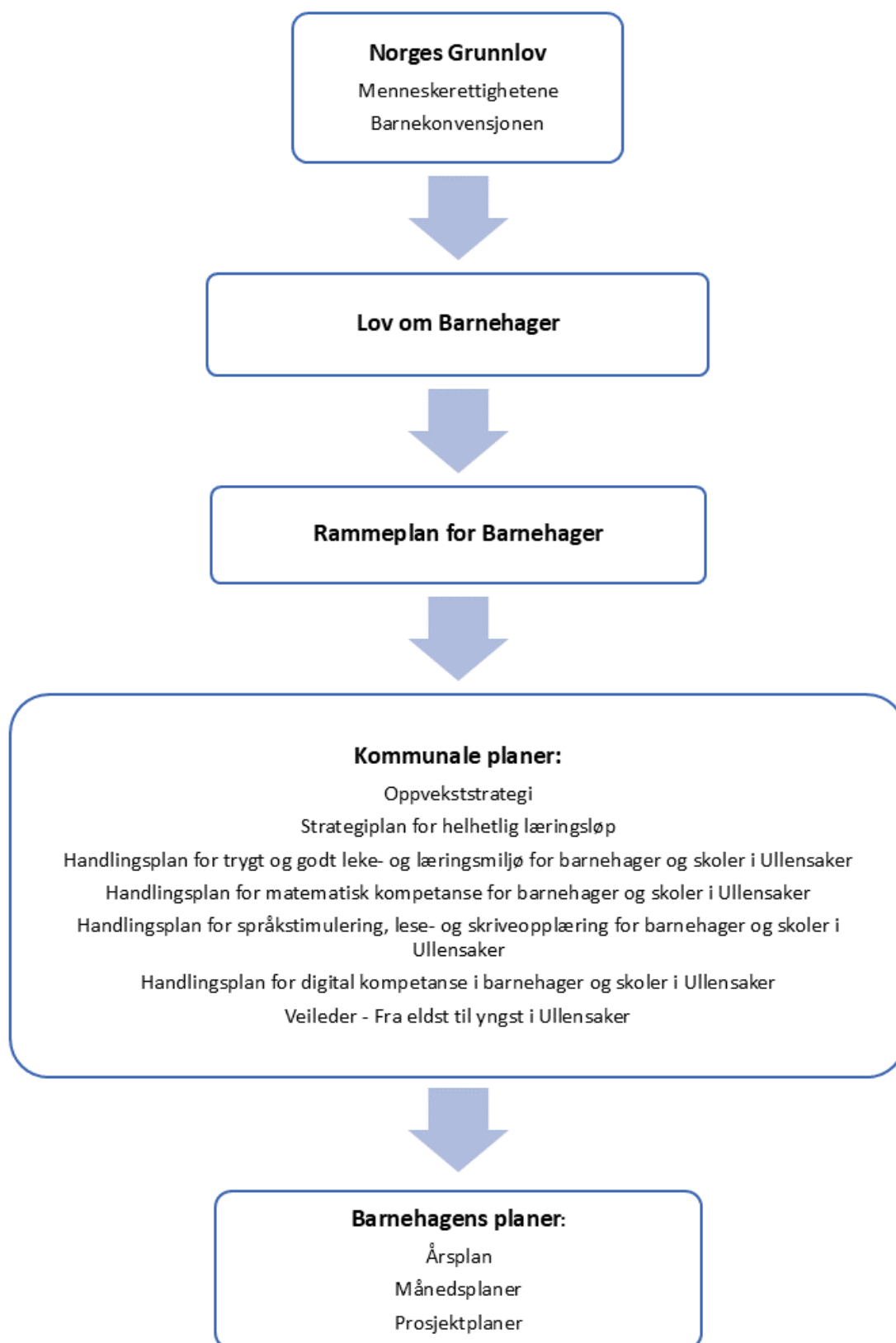
Årsplanen skal gi leseren et bilde av «slik gjør vi det» i våre barnehager. Årsplanen konkretiserer barnehagens arbeid med rammeplanens innhold.

Årsplanen skal fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg, og skal være klar til start av nytt barnehageår. Årsplanen skal godkjennes siste SU-møte i juni og personalet og SU skal være enige om tiltak i egen barnehage som lokale tilpasninger.

Årsplanen gjelder for to år. Barnehagene evaluerer egne tiltak hvert halvår

Barnehagens planverk

Kommunale barnehager i Ullensaker

Gjennom god pedagogisk praksis skal barnehagene sørge for at barna opplever:

Trygghet, inkludering og tilhørighet

Barn og unge opplever å ha det trygt og godt på alle arenaer, der de blir sett, hørt og tatt på alvor. De møter trygge, tydelige og omsorgsfulle voksne og opplever lokal og sosial tilhørighet i et inkluderende fellesskap

Like muligheter

Barn og unge skal ha like muligheter til utvikling, læring og deltakelse på ulike arenaer, uavhengig av bakgrunn og forutsetninger

Aktiv deltaker i eget liv og utvikling

Barn og unge medvirker og har medansvar på alle arenaer

Aktiv og skapende

Barn og unge har mulighet til å utvikle og bruke sine evner, sin kreativitet og skaperglede, utfolde seg aktivt og oppleve mestring

«Barnehagene og skolene i Ullensaker skal legge til rette for at alle barn og unge skal gis mulighet til å vokse opp til å bli den beste utgaven av seg selv, slik at de kan delta aktivt i arbeids og samfunsliv, og ta gode valg for seg selv og andre.»

Tiltak i Skogmo Park barnehage 2024-2026:

- Vi jobber for godt og inkluderende foreldresamarbeid tidligst mulig
- Vi jobber for å tilpasse tilvenningsperioden for hvert enkelt barn og deres behov
- Vi jobber for å være sensitive og varme voksne med glede og humor
- Vi jobber for å være tydelige og skape trygge og forutsigbare rammer
- Vi tilpasser lærings- og lekemiljøet for barna som individ og gruppe
- Kultur for inkludering og mangfold uansett bakgrunn, evner og interesser

Skogmo Park barnehage

Skogmo Park barnehage er en ny, moderne ti-avdelingsbarnehage som ligger sentralt på Jessheim, med kort vei til både skog og by. Vi har et lyst og fint lokale med et godt og variert leke og læringsmiljø. Vi er mye ute, med port rett ut i skogen med egen gapahuk. Vi har pedagogiske ledere med lang og bred erfaring.

Skogmo Park barnehage er bygget med ett mål for øyet: å skape et trygt, inkluderende og inspirerende sted hvor barn får leke, danne relasjoner, vokse, utforske, undre seg, erfare og lære. Skogmo Park barnehage har 10 avdelinger, inspirert av natur og vær – i tråd med barnehagens profil.

Småbarnsavdelinger (1–3 år): Lyngen, Mose, Løvblad, Granbar og Soppen

Storebarnsavdelinger (3–6 år): Himmelblå, Solgløtt, Bris, Yr og Kuling

Barnehagen er utformet slik at barna har fast tilhørighet til en avdeling, men med gode funksjonelle løsninger for samarbeid mellom avdelinger og sambruk av arealer på torg. Eksempler på slik bruk er torg og fellesrom, grov- og fingarderober og stellerom. Barnehagen vil kunne tilby spennende rom som blant annet bibliotek, aktivitetsrom, sanserom, rolleleksrom, vannlek og amfi med scene og sklie. I tillegg vil hver eneste avdeling innredes med tydelige lekesoner tilpasset barns behov og interesser, samt avdelingenes fokus.

Den aller viktigste ressursen som påvirker barns trivsel og utvikling mest er de ansatte. I Skogmo park barnehage vil barn møte ansatte som gir emosjonell støtte, som organiserer og strukturere dagene slik at barna vil oppleve magiske gylne øyeblikk og læringsfremmende samspill. Med en stor barnehage får vi muligheten til å samle et bredt og variert fagmiljø med full pedagogdekning på alle avdelinger. Skogmo park jobber systematisk med kvalitet- og kompetanseutvikling med støtte i observasjonsverktøyet CLASS. Barnehagen har omfattende kompetanse i CLASS med flere sertifiserte CLASS observatører, samt trener i CLASS Toddler, Pre-K og Pre-k-3rd.

Uteområdene våre er delt i soner tilpasset ulike aldersgrupper, med universelt tilgjengelige dekker og spennende lekeplasser. Her kan barna leke i hytter og sandkasser, spille ball i ballbingen, utforske skråninger og skogholt, eller teste balanse og motorikk på broer, amfi og sykkelbane. Alle barn, uansett forutsetninger, skal kunne delta i fellesskapet og oppleve gleden ved lek. Vi har port som fører direkte ut i skogen hvor vi finner blåbærebuser, bekker, gapahuk og stier.

Fra 2. etasje går barna rett ut på en lekeplass på taket og deretter rett i naturen via universelt utformede stier og broer. Her kobles barnehagen sømløst sammen med terrasser, leklandsby, koller og skogsområder – for et uteområde som gir like mye rom for fantasi som for motorisk utvikling.

Kontakt oss:

Enhetsleder/styrer: Elisabeth Sneis Jensen- tlf. 93098756

Assisterende styrer: Vanessa Dahl-Gangstad – tlf. 98113766

Systematisk kvalitets – og kompetanseutvikling

CLASS er systematisk kvalitetsarbeid basert på standardiserte observasjoner. Målet med systematisk kvalitetsarbeid med støtte fra CLASS er å ivareta og skape et likeverdig barnehagetilbud med høy kvalitet for alle barn i Ullensaker. Forskning viser at det som har størst effekt på barns trivsel, utvikling og læring er samspillskvaliteten mellom barn og ansatte, og mellom barna. Derfor arbeider alle kommunale barnehagene i Ullensaker med systematisk kvalitetsutvikling og vurdering gjennom det standardiserte observasjonsverktøyet CLASS.

CLASS er utviklet for ulike aldersgrupper. For å kunne observere med dette verktøyet kreves en årlig sertifisering for aldersgruppen 15-36 måneder (CLASS-Toddler) brukt i småbarnsavdelinger og CLASS for aldersgruppen 3-6 år (CLASS Pre-K) brukt i storebarnsavdelinger. Hovedfokus for både toddlerversjonen og førskoleversjonen er hvordan voksne tilrettelegger omsorgs- og læringsmiljøet for å fremme barnets trivsel, trygghet, læring og utvikling.

CLASS ivaretar intern kompetanseutvikling, samt implementering av Rammeplanen for barnehager og ekstern barnehagevurdering. Emosjonell støtte ses i sammenheng med rammeplanens kapitler 1,3,4 og 8. Organisering og ledelse ivaretar rammeplanens kapitler 1,3,4 og 9, mens siste domene, læringsstøtte er rettet mot kapittel 3, 4 og 9. Tabellen under illustrerer hva vi måler og videreutvikler gjennom bruken av CLASS.

Emosjonell støtte	Organisering og ledelse	Læringsstøtte
Positivt Klima ★ Relasjoner ★ Positive følelser ★ Positiv kommunikasjon ★ Respekt Negativt klima ★ Negativ affekt /uttrykk ★ Straffende voksenadferd ★ Sarkasme /negativ væremåte hos ★ Negativ væremåte hos barn Ansattes sensitivitet ★ Oppmerksomhet ★ Responsivitet ★ Møter barns behov ★ Barns velvære /søker støtte Ta barnas perspektiv ★ Fleksibilitet og barns fokus ★ Støtte til selvstendighet ★ Barns utfoldelse ★ Bevegelsesfrihet	Veiledning og reguleringsstøtte ★ Tydelige forventninger ★ Proaktive voksne ★ Rettledning ★ Barnas atferd Produktivitet ★ Maksimerer læringstid /sysselsetting ★ Rutiner ★ Overganger ★ Forberedelser Tilrettelegge for læring og utvikling ★ Effektiv tilrettelegging ★ Variasjon av modaliteter og materialer ★ Barnas engasjement ★ Tydelighet i læringsmål	Utvikling av tenkning og forståelse ★ Analyse og resonnering ★ Kreativitet ★ Integrere ny kunnskap på tvers av aktiviteter ★ Relatere ny informasjon til dagliglivet Kvalitet på tilbakemeldinger ★ Stillasbygging /hint ★ Tilbakemeldingssirkler ★ Setter i gang tankeprosesser ★ Gi informasjon ★ Oppmuntring og bekreftelse Språkstøtte ★ Samtaler ★ Åpne spørsmål ★ Gjentakelser og forklaring ★ Selvsnak og parallellsnakk ★ Avansert språk

*Dimensjonene merket med rødt inngår i domenet Emosjonell støtte i Toddler

Kjennetegn på god pedagogisk praksis

- Barnehagen har pedagoger som er sertifisert i Toddler og Pre-K
- Ansatte som bruke dimensjoner og indikatorer aktivt i veiledning av medarbeidere
- Domener og dimensjoner er en del av hverdagspedagogikken og det daglige språket i barnehagen
- Observasjoner skjer systematisk i egen barnehage og på tvers av barnehagene
- Avdelingene har konkrete tiltaksplaner som er utgangspunkt for temaer og utviklingsarbeid
- Ansatte som systematisk reflekterer og videreutvikler egen praksis
- Barnehagen jobber systematisk med domener og dimensjoner og benytter tilgjengelig støttmateriell aktivt
- Ansatte som har felles forståelse for viktigheten av samspillskvalitet for barns utvikling

Tiltak i Skogmo Park barnehage 2024-2026:

- Vi har flere som er sertifiserte CLASS observatører
- Vi blir jevnlig observert
- Vi har egne tiltak og mål, som vi jevnlig evaluerer og endrer
- CLASS er en naturlig del av vår arbeidsmetode
- CLASS er fast tema på agendaen på alle møter,- avdelingsmøter, personalmøter og planleggingsdager

Omsorg

Som grunnlag for trivsel, glede og mestring skal barnehagen legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og de ansatte, og mellom barna. Ansatte skal aktivt arbeide for et miljø som verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. Alle barn skal oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Omsorg er en forutsetning for barns trygghet og trivsel. (RP)

Kjennetegn på god pedagogisk praksis

- Ansatte som ivaretar barns behov for fysisk omsorg og legger til rette for ro og hvile
- Ansatte som møter alle barn med interesse, lydhørhet, nærhet og bidrar til at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel.
- Ansatte som er tydelige og varme og som er sensitive for barns uttrykk og imøtekommer deres behov for omsorg
- Ansatte som oppmuntrer barn til å ta andres perspektiv og forstå andres følelser, vise omsorg og empati.
- Ansatte som oppfordrer barn til å utøve omsorgsfulle handlinger gjennom lek eller aktiviteter.

Tiltak i Skogmo Park barnehage 2024-2026:

- Vi jobber etter trygghetssirkelen og CLASS
- Vi jobber for å anerkjenne barnas følelser og være sensitive for barnas uttrykksformer
- Vi jobber for en inkluderende kultur både for barn, foreldre og ansatte, hvor vi tar vare på hverandre og skaper et positivt miljø
- Vi samarbeider med foreldrene for å sikre god omsorg
- Gjennom temaer og samtaler i hverdagssituasjoner gir vi barna læring og verktøy for å forstå og gi uttrykk for egne og andres følelser og behov
- Vi jobber for å være gode rollemodeller og fremsnakker gode handlinger fra barn og voksne

Danning

Danning er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter. Danning skjer i samspill med omgivelsene og med andre, og setter barnet i stand til å kunne ta egne valg, reflektere over egne handlinger og væremåter samt bli en selvstendig deltaker i et demokratisk fellesskap.

Kjennetegn på god pedagogisk praksis

- Ansatte som respekterer og verdsetter ulike behov, meninger og perspektiv i fellesskapet
- Barn som opplever vennskap og er inkludert i fellesskapet
- Ansatte som er gode samtalepartnere, samhandlingspartnere og veiledere
- Ansatte som forsterker det positive barna gjør og sier og som støtter barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse
- Ansatte som fremmer likestilling og mangfold, og motvirker alle former for diskriminering

Tiltak i Skogmo Park barnehage 2024-2026:

- Vi synliggjør mangfoldet vi har i barnehagen og jobber for å fremme inkludering, samarbeid og fellesskap
- Vi gjør oss godt kjent med barna og fremmer deres positive egenskaper og støtter dem i deres utvikling
- Vi oppmuntrer til refleksjon og dialog gjennom å stille dem åpne spørsmål og lytte til barnas tanker og ideer
- Vi jobber for et godt foreldresamarbeid og lytter til deres perspektiv
- Barna oppmuntres til ansvarlighet og selvstendighet

Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. (RP)

Barns ytringer skal vektlegges deres alder og modenhet, og ansatte skal være bevisst alle barns ulike uttrykksformer.

Kjennetegn på god pedagogisk praksis

- Barns ytringer blir hørt, samtidig som barnet får erfaring med å inkludere andres meninger i et fellesskap.
- Ansatte involverer barna i planleggingsarbeid og evaluering
- Ansatte som ivaretar barns rett til å bli hørt og mulighet til å medvirke i sin hverdag

Tiltak i Skogmo Park barnehage 2024-2026:

- Vi jobber for å fange opp og støtte barnas uttrykk og ideer
- Observasjon og samtaler med barna
- Alle barn får mulighet til å uttrykke seg og vi oppmuntrer barna til å ta egne valg
- Vi jobber for å være fleksible voksne i møte med barns uttrykk og initiativ
- Vi tilpasser leke- og læringsmiljøet ut i fra barnas ønsker og interesser
- Vi planlegger og evaluerer aktiviteter sammen med barna ut fra deres modenhet

Inkluderende fellesskap

Barn skal oppleve å ha det trygt og godt i barnehagen, hvor de blir sett, hørt og tatt på alvor. De skal møte trygge, tydelige og omsorgsfulle voksne og de skal oppleve sosial tilhørighet i et inkluderende fellesskap.

Kjennetegn på god pedagogisk praksis

- Ansatte som anerkjenner, ivaretar og verdsetter enkeltindivider, ulikhet og mangfold
- Ansatte som bidrar til å etablere og vedlikeholde gode og solide relasjoner
- Barn opplever at de er betydningsfulle for noen andre, og at noen andre betyr noe for dem
- Alle barn får delta i fellesskapet med sine forutsetninger og evner. Barna opplever at hverdagen er tilpasset dem og barnegruppen
- Fokuset er rettet mot å tenke tilpasning innenfor hele barnegruppen, i større grad enn å ha ensidig individrettede tiltak.
- Barnehagen er tilpasset individene, og ikke omvendt

Tiltak i Skogmo Park barnehage 2024-2026:

- Vi jobber for å være sensitive og varme voksne som ser hvert enkelt barn
- Vi jobber videre med CLASS
- Vi har lekegrupper for å bygge relasjoner og øve opp samspillsferdigheter
- Vi tilrettelegger for lek som inkluderer og er tilpasset alle barn
- Vi jobber for at barna skal inkludere hverandre og vise hverandre respekt og anerkjennelse gjennom temaer og samtaler i hverdagen
- Vi synliggjør de ulike kulturer, bakgrunn og språk vi har representert i barnehagen
- Vi involverer foreldrene i arbeidet for å skape et inkluderende fellesskap

Lek og læring

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og er viktig for opplevelsen av en god barndom. Leken er nødvendig for barns utvikling og læring, og er barnets viktigste aktivitet. I barnehagen har vi ansvar for å legge til rette for og videreutvikle god lek. Barna skal også oppleve vennskap og videreutvikle god sosial kompetanse. Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre. Ansatte i barnehagene skal hjelpe barna til å forstå hvordan egen innsats og valg av strategi påvirker egen utvikling og læring. I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om dere lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser.

Kjennetegn på god pedagogisk praksis

- Barn som utvikler god lekekompetanse og klarer å ta eget initiativ til lek.
- Ansatte som legger til rette for ulike type lek/lekemiljø tilpasset alder og behov.
- Ansatte som er oppmerksomme på barnas interesser og engasjement, og legger til rette for lek og læring i ulike situasjoner og aktiviteter
- Ansatte som støtter og beriker barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner
- Ansatte som utvider barnas erfaringer og sørger for progresjon og utvikling i barnehagens innhold
- Ansatte som sørger for et inkluderende fellesskap og legger til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring
- Ansatte som støtter barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skaper forståelse og mening sammen med dem
- Ansatte som sørger for at alle barn får rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser

Tiltak i Skogmo Park barnehage 2024-2026:

- Vi har lekegrupper
- Vi er tilstedeværende voksne og er aktivt deltagende i barnas lek
- Vi har materialer og rom som innbyr til lek som stimulerer barnas fantasi og kreativitet
- Vi tilrettelegger for læring gjennom både lekende aktiviteter og ved å berike og utvide den frie leken

Språk og sosiale ferdigheter

Godt ordforråd og språklig bevissthet utvikles gjennom deltakelse i lek og fellesskap med andre. Barn og unges identitet og selvbilde, meninger og holdninger blir til i samspill med andre. Gode sosiale ferdigheter bidrar til inkludering, samarbeidsevne, medansvar og gode leke – og læringsmiljøer. Hvordan barn opplever sin relasjon til andre barn, samt til ansatte i barnehagen, er viktig for deres trygghet, trivsel, motivasjon og læring. Det handler om hvordan barn bruker sine sosiale ferdigheter på hensiktsmessige måter, hvordan de regulerer sine følelser og adferd, og hvordan de tilpasser disse til andre menneskers behov. God sosial kompetanse er en av de aller viktigste beskyttende faktorene som fremmer barns robusthet og mestring i livet. Den sosiale utviklingen har nær sammenheng med den emosjonelle utviklingen og betyr mye for hvordan barn har det i livet sitt. Utvikling av sosial kompetanse kan forebygge problemadferd. Barn med god sosial kompetanse er bedre rustet til å mestre barnehagehverdagen.

Å utvikle et godt språk er noe av det viktigste som skjer i et barns liv, og det er avgjørende for barnets videre utvikling. Språket gir og identitet og tilhørighet, og fellesskap med andre mennesker. Forskning viser at barn som har god språkutvikling før skolestart, har bedre sosial utvikling og bedre leseutvikling på barnetrinnet. En god språklig og sosial utvikling er avhengig av et stimulerende miljø.

Kjennetegn på god pedagogisk praksis

- Ansatte som støtter og veileder barn i regulering av følelser, selvfølelse, selvhevdelse og selvkontroll
- Ansatte som møter barn på en anerkjennende måte, og responderer på barns ulike verbale- og nonverbale uttrykk
- Barnehagen har et godt tilrettelagt språkmiljø
- Ansattes som støtter barns språkutvikling
- Ansatte som bidrar til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen og som støtter flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig fremmer og utvikler barnas norskspråklige kompetanse
- Ansattes som følger med på barnas kommunikasjon og språk, og fanger opp og støtter barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklige aktive eller som har sen språkutvikling
- Ansatte som er bevisst på sin rolle som språklige forbilder og er lydhøre i kommunikasjon med alle barn
- Barn som møtes med empati og får mulighet til å videreutvikle egen empati

Tiltak i Skogmo Park barnehage 2024-2026:

- Vi jobber med å «bade barna i språk» gjennom selvsnakk, parallellsnakk og repetere og utvide barnas utsagn
- Vi oppmuntrer til frem- og tilbake utvekslinger og stiller åpne spørsmål
- Vi bruker visuell støtte som bilder, tegn og konkrete
- Vi bruker ASK aktivt på avdelingene, på bildesnor, tematavler, handlingskjeder, og sosiale historier
- Vi bruker bøker, sanger og regler aktivt i samlingsstunder og andre samspillsituasjoner
- Vi jobber med å støtte barna i deres konfliktløsning, sette ord på følelser og ta andres perspektiv
- Vi blir Bærenett-barnehage. Dette er et samarbeid med Ullensaker bibliotek hvor vi tilbyr bærenett med utvalgte bibliotekbøker til hjemlån.

Livsmestring og helse

God helse for barn er viktig i alle i livets faser. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Vi har fokus på god relasjon mellom barn – voksen og barn – barn og vi skal sikre at alle barn opplever et trygt og godt leke- og læringsmiljø.

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Matlaging og måltider i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner, og det skal legges til rette for fysisk aktivitet for å fremme bevegelsesglede og motorisk utvikling.

Kjennetegn på god pedagogisk praksis

- Ansatte som utfordrer og støtter barn i hverdagssituasjoner
- Ansatte som er proaktive og autoritative
- Ansatte som bekrefter, og hjelper barnet med å regulere følelser
- Ansatte som oppdager, undersøker og håndterer krenkelser/mobbing
- Barna har mulighet til å delta i fysisk aktivitet, og får tilstrekkelig med ro og hvile
- Barna utvikler matglede og sunne vaner

Tiltak i Skogmo Park barnehage 2024-2026:

- Vi inkluderer barna i matlaging og alle aktivitetene rundt måltidene, - dekke på, sette inn i oppvaskmaskinen og vaske bordet etc
- Vi jobber med å være sensitive voksne og hjelper barna til å regulere følelsene sine (CLASS)
- Vi er ute hver dag og tilrettelegger for daglig fysisk aktivitet
- Vi går på tur minst en dag i uka
- Vi sørger for at barna får dekket sitt behov for søvn, hvile og rolige aktiviteter
- Vi tar barna på alvor hvis de opplever utestenging eller krenkelse

Bærekraftig utvikling

Barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen, og gi barna naturopplevelser slik at de blir kjent med naturens mangfold i barnehagen og i barnehagens nærmiljø.

Bærekraftig utvikling handler om at mennesker som lever i dag, får dekket sine grunnleggende behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine. Det handler om å tenke og handle lokalt, nasjonalt og globalt. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden.

Kjennetegn på god pedagogisk praksis

- Barna får erfaring med å gi omsorg og å ta vare på omgivelsene og naturen
- Ansatte som legger til rette for å gi barn ulike naturopplevelser
- Ansatte som fremmer verdier, holdninger og praksis for et bærekraftig samfunn
- Ansatte som bidrar til, og legger grunnlag for barnas evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet

Tiltak i Skogmo Park barnehage 2024-2026:

- Vi kildesorterer søppel i barnehagen
- Vi har Rusken hver vår, hvor vi plukker søppel i barnehagen og nærområdet.
- Vi har turer i skogen
- Vi bruker naturmaterialer og gjenbruk av leker og emballasje

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

Samarbeid om gode overganger mellom hjem, barnehage og skole er viktig for å skape trygghet, inkludering og tilhørighet for barna. Når barnet begynner i barnehagen, skal barnehagen i samarbeid med foresatte legge til rette for at barnet skal få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal organisere og tilpasse rutiner slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til de ansatte og andre barn. De ansatte skal sørge for tett oppfølging slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet.

Kjennetegn på god pedagogisk praksis

- Barnehagen og foresatte samarbeider om en god oppstart ut fra barnets behov
- Barn og foresatte er trygge og viser tillit
- Foreldre er trygge på hva som forventes av dem i tilvenning.
- Barnet etablerer gode relasjoner med andre barn og voksne
- Barnet tar initiativ til å utforske omgivelsene
- Ansatte som er sensitive og tilpasser seg barnets og foresattes behov

Overganger innad i barnehagen

Overgang innad i barnehagen skal være trygg og oversiktlig for barn og foreldre, slik at de får god tid til å bli kjent med den nye avdelingen.

Kjennetegn på god pedagogisk praksis

- Barnehagen har en plan for interne overganger som er kjent for foresatte
- Ansattes som er sensitive og tilpasser seg barnets og foresattes behov
- Godt samarbeid mellom avdelingene

Overgang mellom barnehage og skole

Sikre helhet, samarbeid og en meningsfull sammenheng mellom barnehage og skole, og ivareta en trygg og god overgangsprosess for barn og foresatte. Godt og systematisk samarbeid mellom barnehage og barneskole skal bidra til å styrke overgangen, og bidra til at opplæringen tilpasses det enkelte barnet allerede fra første skoledag. Målet er å sikre en god skolestart og sammenheng i det helhetlige læringsløpet.

Kjennetegn på god pedagogisk praksis

- Barnehage og foresatte er kjent med innholdet i «Veileder – fra yngst til eldst i Ullensaker kommune»
- Barn og foresatte opplever helhet og oversikt i overgangen
- Barn og foresatte opplever overgangen som trygg

Tiltak i Skogmo Park barnehage 2024-2026:

- Vi følger kommunens prosedyrer i forhold til tilvenning i barnehagen og samarbeider med foreldrene for å tilpasse tilvenningen ut fra barnets behov
- Barna som skal over til storbarnsavdeling får tilvenning allerede før sommeren, slik at de er trygge og godt kjent etter sommerferien
- Vi følger kommunens prosedyrer i forhold til overgang til skolen

Progresjon

Tidlig innsats, god progresjon og tilpasset opplæring i utvikling av grunnleggende ferdigheter for alle barn og unge i Ullensaker er en viktig målsetning. Barn skal oppleve å få støtte og målrettet innsats til de når forventet progresjon. Progresjon i barnehagen innebærer at alle barn skal utvikle seg, lære, og oppleve fremgang. Barnehagen skal gi barna rike og varierte opplevelser gjennom lek og utforskning.

Valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, utforming av det fysiske rommet, leker og materialer barna møter i barnehagen har betydning for deres utvikling. Ansatte skal legge til rette for inspirerende lekemiljøer som gir barna nye og utvidede erfaringer.

Kjennetegn på god pedagogisk praksis

- Personale som observerer, kartlegger og følger opp barnets utvikling
- Lek og aktiviteter tar utgangspunkt i barnas interesser, alder og utvikling
- Lekemiljøer og materialer er tilpasset barnegruppas alder og utvikling
- Ansatte som er oppmerksomme på hvert enkelt barns interesse og behov, og kan støtte barnet i sin utvikling.
- Barn som opplever mestring og har noe å strekke seg etter
- Ansatte som legger til rette for fordyping, gjenkjennelse og gjentakelse i barnehagens innhold og arbeidsmåter

Tiltak i Skogmo Park barnehage 2024-2026:

- Personalet har kjennskap til hvert enkelt barns utvikling og tilrettelegger for progresjon
- Pedagogene har god kunnskap om barnas utvikling
- Vi har foreldresamtaler minst to ganger i året, hvor vi går gjennom barnets utvikling
- Vi har daglig kontakt med foreldrene
- Vi jobber for å sette inn hjelpetiltak så tidlig som mulig ved behov

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Forskning viser at når foresatte engasjerer seg i barnas barnehagehverdag, trives barna bedre og lærer mer. De har også en tendens til å etablere bedre relasjon er til andre, både barn og ansatte i barnehagen. Det er ingenting som betyr mer for hvordan barna har det enn at foresatte engasjerer seg i barnas hverdag. Sammenhengen mellom foreldrestøtte og læringsmiljø viser viktigheten av nært og godt samarbeid mellom barnehage og foresatte. Det er derfor avgjørende at foresatte involveres i arbeidet med å sikre trygge og inkluderende læringsfellesskap. Ansatte og foresatte har et felles ansvar for barns trivsel og utvikling, men det er barnehagens ansvar å legge til rette for et godt foreldresamarbeid. Dette innebærer blant annet å sørge for at foresatte får nødvendig informasjon, og at de gis mulighet til innflytelse på egne barns barnehagehverdag.

Kjennetegn på god pedagogisk praksis

- God informasjon og tydelige forventningsavklaringer mellom barnehage og foresatte
- Foresatte opplever å få støtte og veiledning
- Foresatte opplever å være viktige aktører i foreldrefellesskapet
- Foresatte opplever at deres synspunkter blir hørt og anerkjent
- Foresatte opplever at det er trygt å snakke om det som er vanskelig
- Foresatte som har barn med særlige behov, får tjenester som er koordinert og tilpasset

Tiltak i Skogmo Park barnehage 2024-2026:

- Vi skal ha bli-kjent-samtale og forventningsavklaring med foreldrene ved oppstart
- Vi har dialog med foreldre før oppstart og tilbyr besøksdager
- Vi bruker MyKid aktivt som informasjonskanal
- Vi er lydhøre for foreldrenes tilbakemeldinger
- Vi jobber for å ha åpen kommunikasjon, hvor det føles trygt å ta opp alt som vedrører barnet
- Vi involverer foreldrene i våre aktiviteter og markeringer

Samarbeid med andre instanser

Barn skal ha likeverdige muligheter til utvikling, læring og deltagelse på ulike arenaer, uavhengig av bakgrunn og forutsetninger. Alle barn skal få den støtten de trenger for å ha det bra hjemme, i barnehagen og fritiden, det skal være trygt og godt for barn å vokse opp i Ullensaker kommune. Av og til oppstår det utfordringer og vanskeligheter som gjør at alle ikke har det så bra. BTI (Bedre tverrfaglig innsats) er en samhandlingsmodell for tjenester som møter gravide, barn og unge og familier som det er knyttet undring eller bekymring til. BTI skal bidra til tidlig innsats, samordning av tjenestene og brukermedvirkning. Tidlig innsats handler om å oppdage og sette inn tiltak så tidlig som mulig, for å unngå at forhold utvikler seg negativt. Dette kan være på helsestasjonen, i barnehagen eller i skolen. Samordning av tjenestene handler om at oppfølgingen blir helhetlig, koordinert og uten avbrudd. Det er et godt samarbeid mellom kommunen og familien, og det er tydelig hvem som gjør hva i oppfølgingen. Brukermedvirkning handler om at barnet og familien skal høres, at de er aktive deltakere i planleggingen, gjennomføringen og evalueringen av tiltak.

Tjenester barnehagen samarbeider med er helsestasjonen, pedagogisk senter, barnevernet, forebyggende enhet (FaBu) og andre aktuelle instanser ved behov.

Kjennetegn på god pedagogisk praksis

- Foresatte er kjent med barnehagens praksis ved bruk av BTI, og som opplever å være deltagende i prosesser som gjelder eget barn
- Ansatte som aktivt bruker prinsippene i BTI ved bekymring rundt barn
- Barns stemme blir hørt i saker som angår dem
- Barn og foresatte som opplever å få riktig hjelp til rett tid

Tiltak i Skogmo Park barnehage 2024-2026:

- Vi informerer foreldrene ved oppstart om hvilke instanser vi samarbeider med
- Vi følger kommunens prosedyrer i forhold til henvisning og samarbeid med andre instanser
- Vi fortsetter med implementering av BTI

Trafikksikkerhet

Alle barn har rett til en trygg og god barndom og oppvekst hvor helsefremmende og forebyggende tiltak er prioritert. Barn er trafikanter hver dag, enten som passasjer, fotgjenger og etter hvert syklist. Trafikksikkerhet er de voksnes ansvar, og vi er rollemodeller for den oppvoksende generasjon. Hvis holdninger og vaner etableres tidlig vil det være lettere å tenke trafikksikkerhet videre i livet.

Alle kommunale barnehager skal godkjennes som trafikksikker barnehage. Dette betyr at trafikk og sikkerhet er i fokus i hverdagen. Målet med arbeidet er å gi barna erfaringer og gode holdninger slik at de er best mulig rustet til å ferdes alene i trafikken når de blir eldre.

Trafikk er et tema som passer godt inn i hverdagen. Barna opplever trafikk når de skal til og fra barnehagen, når de skal på tur og når de erfarer trafikk gjennom lek og observasjon av hva de voksne gjør.

Kjennetegn på god pedagogisk praksis

- Barn som får erfaringer med å ferdes trafikksikkert på turer med barnehagen
- Ansatte som er gode rollemodeller for barn og foresatte

Naffens trafikkboks. © NAF

Utdrag fra www.naf.no:

Dette ønsker vi å styrke hos barn:

Kommunikasjon, språk og tekst:

Tidlig språkstimulering er et viktig læringsmål for barnehagene, og således er det viktig å tidlig lære sentrale trafikale begreper.

Nærmiljø og samfunn:

Trafikken er en viktig del av barnas nærmiljø så det er viktig å lære hvilke farer barn kan møte i trafikken, og hvilken adferd som forventes i trafikken.

Antall, rom og form:

Kjennskap at ulike symboler regulerer trafikken er grunn- leggende for trafikksikkerheten, så utforskning og lek med ulike former og mønstre som eksempelvis skilt, over- gang og lys representerer stimulerer til læring.

Tiltak i Skogmo Park barnehage 2024-2026:

- «Plan for trafiksikkerhet i Skogmo Park barnehage» informeres om ved oppstart av hvert barnehageår, i foreldresamtaler (tilvenning), på foreldremøte høst og på første mulige personalmøte/planleggingsdag.
- Barnehagen gjennomfører alderstilpasset trafikkopplæring, og har dette som felles tema hver høst og vår. Naffens trafikkboks er utgangspunkt for opplegg, som tilpasses vårt nærmiljø og den enkelte barnegruppe

Dokumentasjon og vurdering

Barnehagen skal systematisk observere de ansattes samspill med barna, for å kunne vurdere kvaliteten på relasjonene og leke- og læringsmiljøet på avdelingen. Gode systemer og rutiner for observasjon, kartlegging og vurdering gir barnehagen grunnlag for å kunne følge med på barnas progresjon på de ulike områdene. Denne informasjonen, sammen med pedagogenes profesjonelle skjønn, brukes til å kontinuerlig videreutvikle og tilpasse den pedagogiske praksisen til barnas læringsbehov. Vurdering av barnehagens planer med tilhørende tiltak skal vurderes kontinuerlig.

Kjennetegn på god pedagogisk praksis

- Ansatte som reflekterer sammen, og systematisk bruker tilbakemeldinger for å forbedre egen og avdelingens praksis
- Det er gode rutiner for samarbeid med foresatte
- Barnehagen har faste møter, både for grupper av ansatte og hele personalet, hvor refleksjon og utvikling er faste tema
- Ansatte som systematisk observerer og kartlegger både enkeltbarn og barnegruppa

Tiltak i Skogmo Park barnehage 2024-2026:

- Vi får CLASS-observasjon 1-2 ganger i året
- Vi evaluerer CLASS-tiltak jevnlig
- Hele personalgruppa har planleggingstid
- Personalmøte, avdelingsmøte og ledermøte
- Foreldremøter og foreldresamtaler
- Tett-på-samtaler med ansatte
- Vi jobber for at barna skal få mulighet til å gi uttrykk for egne opplevelser av sin barnehagehverdag
- Barnesamtaler
- Vurdere tiltak i årsplan hvert halvår og justere praksis ved behov
- Vi skriver «dagen-i-dag» og månedsevaluering ut til foreldrene

